jusi už inž. Antano Novickio 1923 m., tada kai Lietuva itin buvo reikalinga tautiškai susipratusių sūnų ir dukrų, neseniai atgautos nepriklausomybės atstatymo darbui. Ji visa siela atsidavė tėvynės atkūrimo darbams. Organizavo ir vadovavo, jokių pareigų nevengė labdaros, vaikų ir motinų globos bei moterų organizacijose. Jei sugebi dirbt, tai ir dirbk, nesvarbu, kad esi moteris, — rašė ji spaudoje ir kalbėjo žodžiu, įtikinėdavo kitas moteris nevengti visuomeninių pareigų. Birutė priklausė varpininkų ir liaudininkų organizacijoms, ir bene didžiausią dėmesį skyrė moterų organizavimui, nežiūrint jų skirtingų ideologinių įsitikinimų. Be to, bendradarbiavo spaudoje rašydama įvairiais klausimais.

Kyla klausimas, kokie gi buvo anais laikais šeimos reikalai, kad moterys tiek daug sugebėjo aukoti laiko visuomeninei veiklai. Tai klausimas, į kurį atsako Birutė Novickienė viename iš savo straipsnių Studentų Varpe 1948 m. Ji rašo: "Ir gražios anuomet buvo šeimos. Tuomet vyras ir mergaitė, kurdami šeimą, buvo visai lygūs, nei vienas nei antras jokių materialinių gėrybių neturėjo, o juos rišo bendras tikslas — iš pradžios kovoti dėl tėvynės laisvės, o vėliau — savo valstybę kurti, ją išlaikyti. Bendri idealai, draugiškumas ir meilė rišo du jaunuolius, bekuriančius šeimą, todėl ano meto šeimos buvo pačios laimingiausios ir patvariausios. Aišku, atsiradus vaikams, moteries padėtis sunkėjo. Tekdavo kartais visuomeninio darbo, kartais net savo profesijos atsisakyti. Bet būdavo ir tokių moterų, kurios sugebėdavo viska suderinti ir išauginti šeimas. Ir, nežiūrint to, ano meto lietuvė moteris buvo visuomenininkė. Nerasi organizacijos, draugijos, kur jų nebūtų buvę. Jos visą laisvalaikį pašventė organizaciniam darbui. Iš pradžių valstybė neturėjo lėšų. Moterys organizavo lėšas ir įstaigas našlaičiams, seneliams ir nuo karo nukentėjusiems globoti, tuo sutaupydamos daug valstybei lėšų ir atlikdamos darbą nemokamai".

Viena iš tokių buvo ir Birutė Novickienė. Kuo gi ji skyrėsi iš kitu moterų? Gyvenimo keliu žengė kaip ir kiekviena jauna Lietuvos laukų mergaitė, pilna jaunystės džiaugsmo, energijos, visuomet gyva, linksma, veikli, mylinti savo tėvynę. Šitokiam nusiteikimui įkvėpima buvo gavusi iš šeimos židinio, susipratusių lietuvių Jono ir Monikos Grigaičių-Grigaliūnų. Ji ruošėsi gyvenimui, kūrė planus ir svajones. Nors daug ir gražių, tėvynei naudingų planų ji turėjo, daug jų įgyvendino, bet, deja, likimo negailestinga ranka palaužė jos sveikatą.

Tačiau tuo nesibaigė jos visuomeninė veikla. B. Novickienė verta išskirtinio dėmesio, tai retas moteries pavyzdys, kad ir tokiam sunkiam gyvenimo kelyje dvasiniai nepalūžo, liko aktyvi tarptautinių įvykių stebėtoja, veikli lietuvių visuomenės veikėja. Sunkiai valdydama ranką nenustojo bendradarbiavusi spaudoje, išeivijoje talkino Lietuvių Enciklopedijai. 1968-tais, Lietuvos Laisvės Kovos Metais, suredagavo The Lithuanian Women anglų kalba leidinį apie 200 psl., kurį išleido Lietuvių Moterų Klubų Federacija, kurios organizatorė ji buvo ir iki šiol tebėra. Ji yra organizatorė taip pat ir Pabaltijo Moterų Tarybos, tačiau negali dalyvauti jos veiklos šventėse ar suvažiavimuose. Jos pastangas vertinant š. m. kovo mėn. Pabaltijo Moterų Tarybos 25 metų sukaktį minint, ji kartu su kitomis buvo pagerbtos, o Lietuvių Moterų Klubų Federacija yra ją išrinkusi garbės nare.

Kad ji taip nedėkingose sąlygose sugebėjo išlikti naudingu Lietuvai žmogum, didelis nuopelnas tenka jos vyrui inž. Antanui Novickiui, kurio praėjusiais metais išsiskyrimas iš gyvųjų tarpo suteikė Birutei dar vieną gyvenimo smūgį.

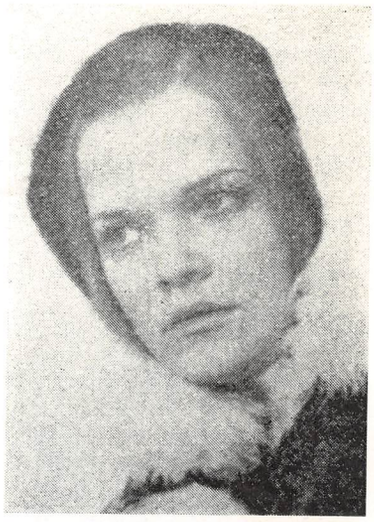

Gražina Jakavičiūtė (Marcia Bell) garsėjanti Argentinos TV dainininkė ir modeliuotoja, dalyvauja ir lietuvių rengiamose programose.

Lietuviška Kalėdų eglutė. Jau 31 metai iš eilės Čikagos lietuviai dalyvauja kalėdinėse programose ir eglučių parodoje Mokslo ir Pramonės Muziejuje, kuris yra vienas žymiausių ir populiariausių visame pasaulyje. Praeitais metais muziejų aplankė virš keturi milijonai žmonių. Per pastaruosius penkis metus eglute puošia "Eglyno Snieguolės", jų motinos ir dukrelės, kurios padeda pagaminti 400 šiaudinukų ir juos sukabina ant eglės. Per gruodžio mėnesį eglę aplankys virš šimto tūkstančių žiūrovų.

Nuotraukoje: Lauryna Kentraitė, Karolina Kasarskytė ir Zuzana Radavičiūtė.

AUGŠČIAUSIA MOTERIS PASAULYJE

PRANYS ALŠĖNAS

LAISVĖS STATULA

Nenusigąskit, čia bus rašoma ne apie gyvą, tokią augštą, moterį, bet apie moterišką statulą, esančią Laisvės Saloj (Liberty Island) New Yorke.

Ir toji, čia minimoji, statula — vadinasi Laisvės Statula (Statue of Liberty).

Apie tos statulos proporcijas ir, bendrai, apie tą augščiausią damą (The tallest Lady) pasaulyje rašo ir glėbį žinių paduoda laikraštis "The Mirror Topics" savo 1972 m. lapkričio 8 d. laidoj.

Pirmiausia laikraštis klausia: "Ar Jūs, skaitytojai, atsimenate, kokio didumo, kada ir kaip didelę dovaną iš ko nors esate gavę? Buvo toji dovana penkių pėdų dydžio? Ar, gal, ko gero, dešimties pėdų augščio? Pagaliau, gal tai buvo 100 pėdų objektas?"...

— O, ne, ne! — Jūs pasakysite. Nebuvo jokia dovana tokio dydžio, ir būti negalėjo...

Bet gi, kas nors ir kada nors šitokią dovaną kaikam padovanojo!

O tai buvo Prancūzija, kuri Jungtinėms Amerikos Valstybėms (Amerikai) padovanojo jos 100-jo gimtadienio proga. Tai buvo padaryta prieš 96-rius metus. O toji dovana — buvo 151 pėdos ir vieno colio augščio. Ir tai buvo moters statula, pavadinta Statue of Liberty.

Bestovinti ant savojo pjedestalo, ta augščiausioji pasaulyje moteris iškyla į viršų, netgi 305 pėdas ir vieną colį. Statula yra tokia didelė, kad josios (tos statulinės moters) nosis yra keturių pėdų ir 6 colių ilgio, o jos gerklė trijų pėdų pločio. (Ar jūs, mergaitės ir moterys, norėtumėt turėti tokią nosį ir tokią gerklę? — Pr. Alš.)

Daug žmonių lanko Laisvės salą (Liberty Island) New Yorke. Daug žmonių, jų tarpe ir mūsiškius imigrantus bei tremtinius pasitiko toji Laisvės statula, atvykstančius į šią Laisvės šalį. Mūsiškiai imigrantai čia bėgo, važiavo ir plaukė jūromis iš nelaisvę kenčiančios Tėvynės, pirmiau nuo caro, dabar — nuo raudonųjų diktatorių.

Pasiekusieji New Yorko uostą, daugelis panorsta artimiau pažvelgti į tą "Statue of Liberty" (O kaip norėtųsi, kad ir mūsų prispaustoj Tėvynėj kas nors pastatytų tokią Laisvės statulą, ir kad toji Statula — reikštų tokią laisvę, kokia yra Amerikoj — Pr. Alš.)

Taigi! Statulą apžiūrint, jeigu kas panorsta, gali eiti į josios vidų ir, spiraliniais laiptais, kopti augštyn. Tų laiptų — yra 161 iki statulos galvos, o tenai, ant specialios platformos, gali išsitekti — sutilpti net 40 (stovinčių) žmonių. Ir tie žmonės, jeigu dar neperdaug pavargę, gali žengti dar 54 laiptus augštyn, pagal dešinę ranką, laikančią savyje laisvės žibintą, iškeltą augštai ore.

Rūta Alšytė, 14-kos metų poetė. Rūta Alšytė, poetės J. Narūnės vaikaitė, užaugo klausydama močiutės eilėraščių ir mamos dainelių. Muzikali Rūta sugalvodavo lietuviškų eilučių ir jas išdainuodavo, dar būdama visai mažytė. Montesori mokymo dėka, 4 metukų Rūta pradėjo skaityti, ir nuo to laiko tapo godžia skaitytoja.

13-kos metų sulaukusi Rūta, poetės Elizabietos Antonovos įtakoje, pradėjo rašyti trumpus eilėraščius. Nuo gamtos aprašymų greitai perėjo į gilesnes temas, jautriai išreikšdama savo pergyvenimus ir mintis. Keli jos eilėraščiai buvo išspausdinti literatūros žurnale "Exando" ir susilaukė gero įvertinimo. Jaunoji poetė lanko Immaculata-La Salle vidurinės mokyklos dešimtąjį skyrių ir šiuo metu savo mokykloje organizuoja literatūros ratelį.

Organizacinė veikla

Taikomosios dailės paroda buvo surengta lapkričio 4—5 d. d. Prisikėlimo par. Parodų salėje. Įvadinį žodį tarė K. L. Katalikių Moterų Dr-jos Prisikėlimo par. skyriaus pirm. L. Murauskienė. Platesnį parodos apibūdinimą atliko N. Kulpavičienė, "Moters" žurnalo redaktorė. Su savo keramikos darbais pasirodė: B. Balsienė, V. Balsienė, S. Pacevičienė ir G. Valiūnienė, o su paveikslais ir kūriniais iš džiovintų lapų — V. Kralikauskienė ir A. Abromaitienė. Savo meniškus rankdarbius-mezginius, papuošalus ir kitus dekoratyvinius dalykus parodoj buvo išstačiusios: T. Benotienė, E Dambrauskienė, S. Dervinienė, E. Jankutė, S. Kvietienė, S. Miniotienė ir M, Valiulienė. Paroda atsilankiusiems padarė malonų įspūdį. Gyvenantiems masinės gamybos aplinkoj, lietuviškoji kūryba padvelkė nauja dvasia. Paroda sutraukė daug lankytojų, ypač sekmadienį. Gana didelė dalis rodinių buvo išparduota. Paskatinimo žodį tenka tarti visoms parados talkininkėms, o ypač poniom, kurios eilę metų atliekamu laiku lankė keramikos studijas, ir parodos rengėjoms — kat moterų skyriui. Tokių parodų lauktina ir daugiau.

St. D.

K. L. K. Moterų D-jos Prisikėlimo parapijos skyrius Toronte 1972 metais gyvai pasireiškė religinėje, kultūrinėje ir socialinėje veikloje.

Narėms ir kolonijos moterims buvo surengtos uždaros savaitgalio rekolekcijos, kurias įdomiai pravedė kun. L. Zaremba S. J. Metų bėgyje įvyko 7 susirinkimai su paskaitomis, bei skaidrėmis. Buvo nagrinėjama žmonių santykiai, lietuvių moterų vieta literatūroje, sekmininkų judėjimas, moters vieta dabartinėje bažnyčioje; skaidrėmis keliauta po Afriką — Nigeriją, Lietuvą ir pažvelgta į Europos sakralinio meno turtus

Suruoštas Užgavėnių balius: atkviesta "Aukuro" vaidintojų grupė su vaidinimu "Penkialapis Dobilėlis"; surengta moterų darbų "Taikomosios Dailės Paroda". Skyriaus iniciatyva buvo pravestas Lituanistinio seminaro mokiniams konkursas.